

การจ้างทำของ กับอากรแสตมป์

ความนำ

เราทราบกันดีอยู่แล้วว่า “การพัสดุ” หมายถึง การจัดทำเอง การซื้อ การจ้าง การจ้างที่ปรึกษา การจ้างออกแบบและควบคุมงาน การเปลี่ยน การเช่า การควบคุม การจำหน่าย และการดำเนินการอื่นๆ ที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 ซึ่งในที่นี้ จะได้นำเสนอเฉพาะเรื่องของการจ้างเท่านั้น และก่อนอื่น เราต้องศึกษาความหมายของการจ้างที่มีอยู่ในระเบียบเสียก่อน ได้แก่ความหมายของ การจ้าง การจ้างที่ปรึกษา และการจ้างออกแบบและควบคุมงาน ดังนี้

“การจ้าง” ให้หมายความรวมถึง การจ้างทำของ และการรับขน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และการจ้างเหมาบริการ แต่ไม่รวมถึง การจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ ตามระเบียบของกระทรวงการคลัง การรับขนในการเดินทางไปราชการตามกฎหมายว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การจ้างที่ปรึกษา การจ้างออกแบบและควบคุมงาน และการจ้างแรงงาน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“การจ้างที่ปรึกษา” หมายความว่า การจ้างบริการจากที่ปรึกษา แต่ไม่รวมถึง การจ้างออกแบบและควบคุมงานก่อสร้างอาคาร ด้วยเงินงบประมาณ

“การจ้างออกแบบและควบคุมงาน” หมายความว่า การจ้างบริการ จากนิติบุคคลหรือบุคคลธรรมดา ที่ประกอบธุรกิจบริการ ด้านงานออกแบบ และควบคุมงานก่อสร้างอาคาร ด้วยเงินงบประมาณ

กฎหมายใดที่ระบให้ปิดอากรแสตมป์

เมื่อเราดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีฯ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใด ๆ ก็ตาม อาทิเช่น ตกลงราคา สอบราคา ประกวดราคา วิธีพิเศษ หรือแม้กระทั่งวิธีการพิเศษก็ตาม เมื่อเราทำใบสั่งจ้าง ข้อตกลงจ้าง หรือสัญญาจ้าง สิ่งที่เราจะต้องดำเนินการคือ การปิดอากรแสตมป์ตาม “พระราชบัญญัติให้ใช้ บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร พุทธศักราช 2481” หมวด 6 ว่าด้วยอากรแสตมป์

ค่าอากรแสตมป์/ผู้ที่ต้องเสียอากร/ผู้ที่ต้องขีดฆ่า

หากเราจ้างทำของ เราจะต้องติดอากรแสตมป์ 1 บาท ของทุก จำนวนเงิน 1,000 บาท หรือเศษของ 1,000 บาท โดยให้ผู้รับจ้าง เป็นผู้เสียอากรและเป็นผู้ขีดฆ่าแสตมป์ แต่เราก็สามารถขีดฆ่าแทนได้เช่นกัน เพราะวรรคท้ายของมาตรา 107 ของพระราชบัญญัติกำหนดว่า “ให้ผู้ทรง ตราสาร หรือผู้ถือเอา ประโยชน์ขีดฆ่าแทนได้” ทั้งนี้ เรา “ขีดฆ่า” เพื่อมิให้ใช้ แสตมป์ได้อีก อาจโดยการ ลายมือชื่อ หรือลงชื่อห้างร้าน บนแสตมป์ หรือขีดเส้นคร่อมฆ่าแสตมป์ที่ปิดทับกระดาษ และลงวัน เดือน ปี ก็ได้

วิธีการคิดค่าอากรแสตมป์

เรารู้แล้วว่า จะต้องติดอากรแสตมป์ 1 บาท ของทุก จำนวนเงิน 1,000 บาท หรือที่เราพูดกันติดปากว่า (ติดอากร พันละ 1 บาท) วิธีคิดก็คือ นำจำนวน 1,000 ทหารวงเงินที่จ้าง ตัวอย่างเช่น เราจ้าง 20,000 บาท ทหารด้วย 1,000 ก็จะได้เท่ากับ 20 บาท แต่มีวิธีที่ง่าย ๆ ก็คือ เราตัดเลข 0 สามตัวท้ายหลังเครื่องหมาย , ออกไป เราก็จะได้ราคาอากรแสตมป์ที่เราจะ ติดแล้ว หากมีเศษเราก็ติดเพิ่มเข้าไป 1 บาท เท่านั้นเราก็ปิดอากร แสตมป์ไม่ขาดแล้ว

การจ้างตั้งแต่ 200,000 บาทขึ้นไป

เรามักบอกกับผู้ที่มาสอบถามเกี่ยวกับเรื่องการปิด อากรแสตมป์อยู่บ่อยครั้งว่า หากเป็นการจ้างที่มีวงเงินไม่ถึงสองแสนบาท ให้ติดอากรแสตมป์ แต่ถ้าสองแสนบาทขึ้นไป ให้ไปซื้อตราสารที่สรรพากร แล้วทำไมเราถึงตอบแบบนี้ล่ะ คำตอบก็คือ เราปฏิบัติตามประกาศ อธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับอากรแสตมป์ (ฉบับที่ 37) เรื่อง กำหนดวิธีการชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการปิดแสตมป์อากรสำหรับตราสาร บางลักษณะ ประกาศ ณ วันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ.2538 ซึ่งมีข้อที่เกี่ยวข้อง กับการจ้าง ดังนี้

ข้อ 2 ให้กำหนดวิธีการชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการปิด แสตมป์ ตามมาตรา 103(3) แห่งประมวลรัษฎากร สำหรับตราสารแห่ง บัญชีอัตราอากรแสตมป์ ท้ายหมวด 6 ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร

(3) จ้างทำของ เฉพาะที่รัฐบาล องค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ว่าจ้างและมีสินจ้าง ตั้งแต่ 200,000 บาทขึ้นไป ตามลักษณะแห่งตราสาร 4. แห่งบัญชีอัตรา อากรแสตมป์

ข้อ 3 วิธีเสียอากรเป็นตัวเงิน

(3) สำหรับตราสารตามข้อ 2(3) ให้ผู้รับจ้างชำระ อากรเป็นตัวเงิน แทนการปิดแสตมป์ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ อากรแสตมป์ โดยต้องนำตราสารมาสลักหลังตามระเบียบของกรมสรรพากรก่อนกระทำ ตราสาร หรือภายใน 15 วันนับแต่ วันถัดจากวัน กระทำตราสารนั้น

กล่าวโดยสรุปก็คือ หากมีการจ้างทำของ ที่มีวงเงิน ตั้งแต่ 200,000.- บาทขึ้นไป เฉพาะที่ รัฐบาล องค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ว่าจ้าง ให้ผู้รับจ้างชำระอากร เป็นตัวเงินแทนการปิดอากรแสตมป์ ภายใน 15 วัน ซึ่งหากล่าช้า ผู้รับจ้าง จะต้องเสียเงินเพิ่ม ดังนี้

- กรณีไม่เกิน 90 วัน เสียเพิ่ม 2 เท่า
- กรณีเกิน 90 วัน เสียเพิ่ม 5 เท่า

ในกรณีที่ผู้รับจ้างไปชำระอากรเป็นตัวเงินกับสรรพากรนั้น ทางสรรพากรจะดูจากใบเสนอราคา แล้วหักภาษีมูลค่าเพิ่ม (ถ้ามี) เพื่อให้ได้ มูลค่าสินค้าที่แท้จริง แล้วจึงคำนวณค่าอากร

การติดอากรแสตมป์/ตราสาร

เมื่อเราทำใบสั่งจ้าง/ข้อตกลง/สัญญาจ้าง เราจะต้อง ปิดอากรแสตมป์ที่ต้นฉบับ 1 บาท ของทุกจำนวนเงิน 1,000 บาท และจะต้อง ปิดอากรแสตมป์ที่คู่ฉบับ 5 บาท

สำหรับ ผู้ที่สนใจหาความรู้เพิ่มเติมสามารถเข้าไปศึกษา เพิ่มเติมได้ที่ <http://www.rd.go.th/publish/2593.0.html>

แหล่งอ้างอิง

1. พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร พุทธศักราช 2481 หมวด 6
2. บัญชีอัตราอากรแสตมป์ ท้ายหมวด 6
3. ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับอากรแสตมป์ (ฉบับที่ 37)
เรื่อง กำหนดวิธีการชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการปิดแสตมป์อากร สำหรับตราสาร
บางลักษณะ